

Udenrigspolitisk Redegørelse 2012

(Formand for Naalakkersuisut Samt Medlem af Naalakkersuisut for Udenrigsanliggender)

Forelæggelsesnotat

(Formand for Naalakkersuisut

Samt Medlem af Naalakkersuisut for Udenrigsanliggender)

Jeg skal på vegne af Naalakkersuisut forelægge den årlige Udenrigspolitiske Redegørelse. Hvor 2011 var præget af fremadrettet tænkning, bl.a. i form af *Udenrigspolitisk redegørelse og Strategi* og *Rigsfællesskabets strategi for Arktis*, er Udenrigspolitisk redegørelse 2012 vendt tilbage til den traditionelle form, som afrapporterer Naalakkersuisut internationale aktiviteter siden sidst.

En verden under hastig forandring

I de her år kan vi for alvor mærke effekten af en stadig hastende verden i forandring. Mens Europa gennemgår en alvorlig økonomisk krise, er Asien den verdensdel som spiller en vigtigere rolle, også for Grønland. Vi ser at de forskellige asiatiske lande tager en større interesse for vores verdensdel. Dette betyder også at de politiske og økonomiske magtforhold ændrer sig markant de her år.

Vores målsætning om at tage et større ansvar for vort lands udvikling politisk og økonomisk afspejler sig også i vores udenrigspolitiske position og ageren, som er under løbende forandring. Den nye situation nødvendiggør at vores udenrigspolitiske ageren må tilpasses. Men den nye situation er både en styrkelse og udfordrende set med grønlandske øjne.

Langt hen ad vejen handler vores udenrigspolitik om at skabe tryghed hos vores samarbejdspartnere om, at vi har et velfungerende land, med en sund økonomi og en stabil politisk situation. Dette sker i høj grad ved at sprede kendskabet til vores land, både ved vores besøg i udlandet og ved at byde besøgende velkommen.

Desværre kan vi konstatere at der nogle steder er meget lidt kendskab og forståelse for vores situation. Det er også vores udenrigspolitiske opgave, at opbygge en udenrigspolitisk kompetence så vi kan foregribe internationale udfordringer før disse bliver uhåndterbare.

Den internationale interesse for Grønland er forøget. Ikke mindst på grund af de råstof- og energipotentialer vort land er i besiddelse af, samt mulighederne afledt af klimaforandringerne for nye sejlruiter.

Naalakkersuisut og den danske regering har i løbet af i år haft løbende drøftelser af de eventuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske aspekter af råstofaktiviteter i Grønland. Vi på vores side har taget udgangspunkt i at myndigheden på råstofområdet er overgået til Selvstyret og at alle beslutninger vedrørende udstedelse af tilladelser og betingelser i den forbindelse tages af Selvstyret. Samtidig er det en fælles erkendelse at der vedrørende visse strategiske mineraler, kan være udenrigs- og sikkerhedspolitiske aspekter af fælles interesse. I yderste konsekvens kan der være aspekter som kan have betydning for rigets samlede

integritet. Derfor har Naalakkersuisut og regeringen etableret et fælles forum som skal identificere eventuelle sikkerheds- og udenrigspolitiske aspekter i forbindelse med råstofaktiviteter i Grønland.

Styrket samarbejde

I forbindelse med rigsmødet var spørgsmålet om Grønlands øgede integration i den globale verden genstand for en debat. Vi er sammen med den danske regering nået til enighed om, at styrke informationsudvekslingen og dialogen på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Det øgede samarbejde skal også ses et led i, at Kongeriget har udarbejdet en fælles Arktisk Strategi. Vi er enige om, at man ikke anfægter Grønlands myndighed på de sagsområder, som vi har overtaget. Det er også indskærpet, at Naalakkersuisut inddrages i Statens sager vedrørende Grønland og Arktis, som det også fremgår af selvstyreloven.

Råstofområdet markerede sig også vigtigt udenrigspolitisk i forbindelse med Naalakkersuisut fortsatte arbejde med at få etableret en international oliespildsfond, hvis etablering stadig er en vigtig prioritet for Naalakkersuisut.

Et område som har haft megen opmærksomhed i medierne, det foregående år, har været kontinentalsokkelprojektet. Rigsfællesskabet har indleveret den første af tre submissioner til FN's Kontinentalsokkelkommission for området syd for Grønland. Men i sommers har vi kunne følge LOMROG III ekspeditionen, som foretog de videnskabelige undersøgelser, som ligger til grund for Rigsfællesskabets fremsatte krav overfor FN nord for Grønland. Jeg vil i den sammenhæng blot nævne, at kravene blev fremsat rettidigt, og at vi fremadrettet skal løse eventuelle tvister, som aftalt i Ilulissat i 2008 mellem de 5 lande som har grænser op til Nordpolen.

Samarbejdet med EU

I den sammenhæng kan jeg nævne da jeg i sommer underskrev en hensigtserklæring med EU's Kommissær for Erhvervsliv og, Antonio Tajani, hvori vi udtrykker enighed om et fremtidigt samarbejde på råstofområdet.

Samarbejdet med EU er fortsat vigtigt. I EU har man også fået større opmærksomhed på Arktis, og samarbejdet med unionen forventes at blive lige så tæt eller tættere i fremtiden. I sommers underskrev Naalakkersuisut og EU Kommissæren for Erhvervsliv og Iværksætter, en hensigtserklæring om, at undersøge mulighederne om et fremtidigt samarbejde på råstofområdet. Denne erklæring bidrager til vores allerede etablerede samarbejde om fiskeri, samt partnerskabsaftalen om uddannelse. Fra Naalakkersuisut ser vi det som en særdeles positiv udvikling, at vi kan udvikle vores internationale samarbejde på egen hånd, og på baggrund af konkrete behov i samfundet. Det forgående år har også budt på forhandling af den nye fiskeriprotokol, hvor vi inden for samme økonomiske ramme har opnået en række tekniske forbedringer.

En anden stor begivenhed i EU samarbejdet har været det Grønlandske formandskab for OLT organisationen, som har foregået samtidigt med det danske EU formandskab. Under formandskabet, er der blevet gjort en stor indsats i forberedelserne til den næste OLT aftale, som forhandles færdig i de kommende måneder.

Hvaler og sæler

Sådanne udfordringer har vi på nuværende tidspunkt i forhold til vores sæl- og hvalfangst. Der er fortsat en begrænset international bevidsthed om bæredygtigheden i vores traditionelle fangst, hvilket har skabt udfordringer for de internationale forhold relateret til sæl- og hvalfangst. I efteråret fik vi ikke den nødvendige opbakning for vores ønsker til hvalkvoter,

da disse blev præsenteret for IWC (International Whaling Commission). Vi ser nu på hvordan vi bedst kan arbejde med strukturen i IWC, og dermed møde vores behov.

Afsluttende bemærkninger

I forhold til regionalt samarbejde har Naalakkersuisut haft en høj aktivitet både i Arktisk Råd og i det nordiske samarbejde. I disse fora har vi på forskellige områder søgt fælles fodslag og løsninger på vores fælles udfordringer. Samarbejdet indenfor Arktisk Råd bliver fortsat styrket med etableringen af et permanent sekretariat fra 2013. Vi forventer også at der bliver indgået en aftale omkring bekæmpelse af oliespildsforurening blandt de arktiske lande.

Overordnet har vi i Naalakkersuisut haft et ønske om, at have en strategisk tilgang udenrigspolitisk. Grønlands fremtidige udvikling er i dag i høj grad afhængig af vore internationale relationer.

Jeg ønsker Inatsisartut en god debat.